

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: *DUMINEC'A.*

PRETIULU ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungari'a:

Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.

PRETIULU INSERTIUNILORU:

Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.; si mai sus 5 fl. v. a.

Correspondentiele sè se adreseze Redactiunei

„BISERIC'A si SCÓL'A.“

Èr banii de prenumeratiunè la
TIPOGRAFFA DIECESANA in ARAD.

Pregatiri pentru inceputulu anului scolasticu.

Ne-a esitu nume reu noue romaniloru, ca nu dam multu pre bun'a ordine si pre punctualitate.

Le facem tóte, dar cam tardiu, si de multeori cam cum a datu Dumnedieu.

Vom fi mai sporitu de buna seama si in ale ordinei si ale punctualitãtii in timpul din urma; dar n'am ajnsu inca in punctulu acest'a, cá se potem dice, ca mergu lucrurile astfeliu, precum ar trebui se se mérga.

Si pareca este alta minune tocma cu scól'a ni se intempla de multe ori se vedemu, ca nu este acea renduieála, carea se cere. Acum lipsesce un'a, acum lipsesce alt'a; si de lipsitu totdeun'a lipsesce câte cev'a. Si nu lipsesce nici din caus'a seraciei, nici din alta cauza, ci curatu numai din motivulu, ca nu se face la vreme ceea-ce de altcum se face mai tardiu. Asia de esemplu in scólele nóstre prelegerile in multe locuri nu se incepu la timpu, ci se incepu mai tardiu. Si nu se incepu prelegerile, pentruca nu au fost anunciate la timpu, seau pentruca scól'a nu a fost grijita, seau reparata, seau pentruca pruncii sunt ocupati cu afaceri de ale economiei, seau din alte multe cause, cari tóte nu sunt, si nu le poti nici aflá in locuri, pre unde ómenii tienu la ordine.

De aceea pentruca se apropia timpul, cá vacantele sè se termine, si scól'a se-si reia functiunea, am crediutu, ca este bine se vorbimu de asta data despre acésta cestiune; si se spunem comiteteloru, oficieloru parochiale si tuturor, pre cari ii-privesce, ca se apropia prim'a Septemvre, si trebuescu facute pregatirile, pentru-cá prelegerile sè se póta incepe in acésta di, si se facemu ceea-ce vomu aflá de lipsa, pentruca se incepemu cu bine, si se potem sfersí cu bine.

Pregatirile, cari dupa noi au a-se face inca de pre acum privescu mai cu seama urmatórele:

1. Sè se faca prin oficiile parochiale conscrierea prunciloru obligati dupa lege a cercetá scól'a in a-

nulu viitoriu, si sè se faca atenti prin organele competente parintii acelor prunci, cá se-i triméta la scóla inca din prim'a di a inceperii prelegeriloru.

2. Invetiatoriu se-si prepare bine materialulu de invetiamentu, si se-si faca planulu seu de procedere in conformitate cu planulu de invetiamentu in vigóre.

3. Comitetele parochiale se ingrijésca, cá edificiele scolare, si in specialu salele de invetiamentu se fia bine grijite, si reparate in totu loculu, unde este trebuintia de reparatura.

4. Sè se procure de timpuriu càrtile scolastice trebuintióse.

5. Se se ingrijésca de incasarea regulata a sselorulu cultulu, pentruca invetiatorii se nu suferè in cele materiale.

6. Unde este trebuintia, sè se cumpere recuizitele de invetiamentu, cá inceputulu scólei se-ne găsésca gat'a cu tóte si liberi de orice lipsa.

7. Preotimea se pregátésca pre parinti prin cuvèntári acomodate in biserica, — de a-si trimite pruncii la scóla.

8. Sè se conscrie prin oficiile parochiale pruncii dela 12 — 15 ani, cari dupa lege sunt detori á cercetá scól'a de adulti; si de odata cu inceputulu anului scolasticu sè-se incépa invetiamentulu si cu adultii.

9. Sè se incerce prin oficiile si comitetele parochiale a-se aflá incât este cu putintia mijlócele trebuintióse pentru provederea scolariloru seraci cu càrtile trebuintióse si cu vestminte in timpu de iérna. si infine.

10. Unde sunt dejá infintiate coruri de plugari sè se incépa continuarea cu esercitiile acestorulu coruri de odata cu inceputulu anului scolasticu; èr unde pana acum astfeliu de coruri nu s'au potutu infintia se-se incerce cu tóte mijlócele si cu tóta puterea infintierea astorfeliu de coruri, cari precum este doveditu deja de ajnsu prin esperientia sunt unu purenicu mijlocu pentru cultur'a plugariulu nostru.

Cam acestea sunt dupa noi cele diece porunci, cari ne spunu, ce avem se facemu, pentrucá prim'a Septemvre se-ne afle pre deplin pregatiti pentru a reincepe la timpu si cu sporiu munc'a cea frumósa a cultivării mai departe a neamului nostru.

Nu sunt lucruri mari cele ce ni-se ceru, cá se-le facemu. Sunt lucruri, cari si altcum le-am facutu si pana acum. Dar póteca nu le-am facutu la vreme. Si de aceea pre unde nu le-am facutu, vomu fi si patitu de siguru cá si plugariulu, carele n'a aratu, si n'a semenatu, cand i-au poruncitu radiele sórelui; ci cand i-a venitu lui la socotéla, cá apoi se si se-cere, nu cum se-cera altii, ci asia cam cum s'a intemplat, ori chiar cá nici se nu aiba ce se se-cere.

Noi nu numai voimu se avem bunu secerisiu in ale scólei la finea anului viitoriu; dar imprejurările vietii nóstre si insasi viéti'a ne fortiéza, si ne silescu, cá se avem acestu bunu secerisiu, fara de care nu putem avé viitoriu.

De aceea precum se pregatesce plugariulu in ale economiei, cand se apropiia timpulu semantului: tocma asia trebue se ne pregatimu si noi, cá bine se putem pune plugulu in brazd'a invetiamentului.

Epistolele parochului betranu.

VII.

Iubite' Nepóte! Audit'ai DTa caudva ceva despre vèrcolaci? Vedu cá n'ai scrisu nemica in calendariu despre ei. — Am facutu intrebare si la par. Terentiu, si nici elu nu scie nemicu despre ei c'aru fi undeva pe lume; deci nici cá suntú dupa parere invetiatiilor.

Mercuri sér'a la noi totusi erá plinu satulu de ei; poporeni fruntasi, betrani si teneri dar mai vertosu dróia de prunci s'a fostu adunatu naintea casii mele, ca-si candu aru fi vrutu se-ni arate cum manca vercolacii lun'a alduit'a; ómenii insisi esplicau ce voi'a lui Ddieu are se se intemple; cei mai multi diceau cá va fi bataia, altii diceau cá s'au ivitu vèrcolacii si manca lun'a, ba aratau cu degetuin cum ambla ei prin luna si cum musica din ea; altii éra deslusiau ce suutu vercolacii acei'a: Adeca suntu pruncii cei nebotezati, cari adeca din ori-ce cauza au muritu fara cá se se fia tornatu pe crescetulu loru ap'a botezului; acesti'a apoi se prefacu in vercolaci, adeca angerii duchuriloru neurate si intre alte lucruri ce seversiescu, se silescu a mancá lun'a aune-ori intréga, aune-ori numai de jumetate dupa cum adeca suntú de multi, — apoi se apuca de sóre alduitulu, si manca din elu pana se satura.

Pe candu inse gandescu ei cá au mancatu intrég'a luna séu intregulu sóre, Ddieu éراسi pune la locu si lun'a si sórele, éra ei se rusina si se ascundu in intunecimea lumii, pana vinu éراسi alti vèrcolaci in loculu loru.

Éu din feréstra ascultamn cu multa bagare de

séma la vorbele poporeniloru mei, si eram gata se iesu intre ei se le spunu o invetiatura frumósa despre tem'a: cá cum in lume multi ómeni inzadar se silescu a stricá ceea-ce Ddieu a asediatu, cá adeca voiescu a intunecá lumin'a, a ascunde adeverulu si dreptatea, dar nu potú, cáci Ddieu ii-face de rusine cu planulu loru cu totu.

Pe candu inse eram eu se iesu intre poporeni, éta cá de unde, de unde nu, se ivesce invetiatoriulu nostru intre ei si le vorbesce pe alta córda cu totulu in altu intielesu. Elu adeca le díse, cá nici pomana nu e aci de vèrcolaci, ci cá pamentulu sta între sóre si luna, si umbr'a pamentului pricinuesce intunecimea lunei, tocma asia — dice — va fi Dumineca demanéti'a la 4 óre cu sórele, cá va stá Inn'a între noi si între sóre si umbr'a lunei va pricinuí unu intunerecu pe pamentu, deci nu vomu vedé sórele si acést'a — dice — se numesce *intunecimea sórelui*. (Asia díse elu, si totusi pamentulu se intuneca!)

De candu dupa mórtea fia-iertatului invetiatoriulu betranu, a venitu la noi acest'a teneru, — densulu mai de — multe — ori s'a amestecatu in treburile mele; eu sum o mulu pacei, si nu-lu prea dojenescu, pecum facu alti preoti cu invetiatorii din satulu loru, mai vertosu acuma n'am avutu indraznire se-lu sfadescu, pentrucá se provocá la unu dascalu mare din Aradu cu numele Ciontea, carele — díse — cá li-a aratatu loru pe tabla intemplarea acést'a minunata, deci ce eram se facu, de cátu se tacu si se me mangaiu, cá pre invetiatoriulu nu l'au priceputu numai pruncii scolari, cari adeca din oficiu trebue se créda cáte le spune invetiatoriulu.

Cu atát'a inse nu m'am potutu indestulí, eu nu pociu lasá ca invetiatoriulu se apara mai invetiatu naintea ómeniloru de cátu mine; a trebuitu dar se me ingrijescu ca se trecu cu mintea mea preste a invetiatoriului precum si peste a dascalului celui mare dela Aradu; am inceputu deci a cercá scripturile si am aflatu dintr'ensele, cá alt'a e lumin'a sórelui si alt'a e lumin'a lunei, si cá stea de stea se deosebesce in lumina; am aflatu cá se voru ivi semne pe ceriu, diu cari ómenii se cunósca intemplările de pe pamentu; si pe temeiuulu celoru aflate, m'am apucatu se compuu o cuventare bisericésca despre lumin'a sórelui, a lunei, a steleloru si mai vertosu despre ceea-ce dascalulu nostru nu si-a adusu aminte se vorbésca mai de-auna-di séra, — despre lumin'a si *intunecimea ómeniloru*, astfeliu credu eu ca pestrecu peste mintea invetiatoriului, ca poporeni totusi pre mine se me privésca mai invetiatu de-cátu pre densulu, dupacum adeca se si ascépta acést'a dela ómeni — éra insasi cuventarea o voiu spune-o iu biserica la inceputulu anului scolasticu, pe candu adeca me voiu ingrijí se fie multi ómeni la biserica si faceudu sfastania in scóla, totodata le-voiu si cuventá despre tem'a de mai sus.

Despre efecta Ti-voiu scrie la timpulu seu si pana atuncia reman alu DTale.

Iubitoriu unchiu.

P. S. 1— Am intielesu, cà par. Terentiu inca se pregatesce cu o cuventare pe inceputulu anului scolasticu; se scii cà nu me maniu, déca o vei publicá a lui mai antáiu.

P. S. — 2.— Ce dici la amesteculu invetiatorului in treburile mele? Adevratu e cà turcii de pe verfurile caseloru pusica dupa vercolacii din luna?

Influinti'a perniciosá a literaturii atheistiche asupra societáti.

(dupa Br. Coloman Jósika.)

(Continuare si fine.)

Materialismulu de exemplu, de care filosofii moderni se acatiara cu atât'a rivn'a si triumfu, in rezultatele si productele sale atestéza, documentéza chiar contra acelor'a, cari vestescu doctrin'a despre neexistinti'a lui Ddieu, punctulu de manecare pentru distrugerea ordinii sociale.

Preconii sistemii materialismului chiar involuntaru se punu in servitiulu credintiei, cand printr'o scrutare tenace si cu multa rivna se-ncerca se ni descopere cu tóta minutiositatea secretele ordinii admirabile, puterii creatóre, care sustiene si guvernéza, sprijinesce si favoriséza universulu in desvoltarea s'a.

Ceeace ni propunu si ne invétiá densii intaresce in noi si mai multu convingerea, cà puteri órbe, cari n'au consciintia de sine, nu dispunu de vointia libera, si nu posedu capacitate creatóre, n'au potutu se produca universulu: acel'a l'a potutu produce, dirigiá, i-a potutu designá directiunea, ordinea desvoltării si calea, ce conduce la viéti'a de veci, numai o putere inzestrata cu insusiri nemarginite, cu facultati creatóre: numai unu Ddieu, a caruí putere si conditiile potestáti sale stau mai pre susu de marginitulu cercu alu conceptelorú omenesci, si naintea caruí'a omulu — chiar pentru aceea numai cu credintia si cu adoratiune se póte inchiná.

Ar fi puslanimia se ni tememu credinti'a si increderea puse in Ddieu visavi de doctrinele si scrutarile materialismului. Are materialismulu o parte pré debila, care usioru se póte apropiá, atacá si combate, si aceea este: ca-n observatiunile sale peste anumite hotare nu e capace de a trage conclusiuni, si deórece teori'a sistemii sale nu recunósce, cà mai exista cev'a, ce nu va poté se o divida nici odata in particele si se o esplice, dreptaceea spre a scapá din confusie recurge la negatiuni, cari nu dovedescu nimic, si cade chiar in desmintirea afirmatiunilorú sale crearea denegandu dupa óre-care planu acolo, unde nimic nu se intempla fara cauza si scopu.

De-órece nu-lu vede si nu-lu póte pipái nici nu crede cà póte se existe si ca exista unu Ddieu. Se

intielege, cà acést'a este filosofii'a cea mai scurta si mai comoda; dar acést'a negatiune audace pretinde o infalibilitate logica si critica, carea de locu nu e compatibila cu ratiunea omenésca marginita. Éta demascarea fanfaronadei sale!

Mintea omenésca e cu multu mai marginita, decât se póta aduce o judecata sigura si neresturnabila despre ceeace cade afara de sfer'a vediului, audiului, tactului cu unu cuventu a simtiurilor; pentrucá de ceeace cade afara de cerculu simtiurilor ratiunea omenésca se apropie numai teoretice prin imaginatiunea scrutátóre.

Se vedemu unu esemplu pré simplu:

Cas'a vecinului e unu microcosmosu pré restrensu si distanti'a pana acolea e de totu nensemata, si cu tóte acestea nici cei mai celebri savanti n'ar poté se contateze ce se petrece acum intrácést'a nemijlocita apropiere (cari inse cade afara de simtiurile nóstre.)

Si totu-si materialistii aru dorí se convinge lumea, cà ratiunei loru marginite e deschisu intregulu universu, tóte secretele, cauzele si scopulu creatiunii; casi cand densii aru fi imbucatu mai multu din pomulu cunoscentiei decât stramosiulu Adamu, carele, — dupa cum seim, — a patit'o voindu se fie mai intieptu de cum i-s'a permis.

Nu insasi doctrin'a materialismului, care contine celea mai colosale contradiceri, este periculósá, ci periculosi sunt acei'a, cari considera materialismulu de mijlocu, ér consecintiele deduse dintrensulu de pre-textu spre a-si justificá tendintiele, prin cari voiescu incetu cu incetulu se detroneze autoritátile spirituale si morale si se proclame interesulu; periculosi sunt profetii falsi ai materialismului, cari, evitandu discutiile scientifice, cate cu o idea apucata din ventu samena schintéu'a dubietatii in spiritulu omenescu aplecatu spre indoeli, sugruma speranti'a consolátóre si prin acést'a inadusiescu celea mai maretie insusiri ale naturei omenesci: sinceritatea, simtiulu de datorintia, toleranti'a si umilinti'a, si producu cerbici'a, pretensiunea si dreptulu celorú puternici asupra celorú slabi.

*

Déca aruncamu o privire asupra literaturii din periodulu presentu pasiu de pasiu ne intalnimu cu fetii acestui materialismu degeneratu. Directiunea ateistica a materialismului a devenitu o moda fanfaroná, prin care se respandesc imoralitatea, care fiind servulu arbitriului i-lu ajuta si'l redica la putere. Au póte cineva contestá, cà acést'a nu este intocmai; ca arbitriulu n'a ajunsu in periodulu nostru la o putere inspaimentátóre?

Si cu tóte acestea nu ni sa da ocaziune se esperiámu, ca materialistii, cari se calarescu pe asia numitulu „spiritu alu tempulni“ si cari pretindu se fie considerati de fericitorii omenimei, de filantropi, — vediundu desastrele produse prin doctrinele loru perniciosé, ingrozindu-se insisi de oper'a loru, se temu, se

recunósca, ca au ratacitu pe o atare poteca, carea nu conduce omenimea la sorgintea fericii.

Si ce dovedesce óre acésta cerbicósa constantia in reutate? Cà doctrinele materialistice sunt in manile loru numai mijlóce, ca tient'a loru nu este fericierea popóreloru, ci exploatarea slabitiuniloru; ér scopulu: se supuna omenimea nu vointiei lui Ddiu si precepteloru divine, ci legiloru create prin volnici'a loru, contr'a caroru legi ori-ce resistintia credu ei a o'nfrange, déca voru lipsí omenimea de Ddiu, in care si-a pusu tóta credinti'a si dela care a speratu ajutoriu.

Unde ar decadea omenimea, ce s'ar preface societatea, déca vointi'a si puterea lui Ddiu nu s'aru validitá in legile nóstre!

De vomu sguduí credinti'a, ce si-a pus'o poporulu in Ddiu si de-lu vomu dedá la cugetulu, ca legile nóstre asiediate pe temeliele crestine nu sunt instituite pe porunci divine, de-lu vom invetiá pre poporu, ca nu Ddiu prédreptulu, préintieptulu demanda: „se nu furi, se nu ucidi,“ ci tóte acestea le-a inventatu omulu, dóra cáci erá avaru si-si temea avuti'a, ori cáci era lasiu si-si temea viéti'a, — diu; óre ce-vomu poté asteptá dela desvoltarea si viitoriulu omenimei?

Au nu ni areta si demustra mii si mii de esemple, ca necredinti'a se preumbla bratiu de bratiu cu faptele celea mai murdare?

*

Apostolii comunismulu nu recunosc pe Ddiu, ci sunt altheisti, cari legile divine le considera de opera omenésca, si deórece aceste legi sunt pentru densii incomode, croiescu si instituescu alte legi, cari indreptatiescu a rapí si a aprinde averea streinului, si a ucide pre celu, carele s'ar incumetá si ar cutezá se-i impedece dela acést'a.

Deci nu este esagerare, nici fantasmagoria, déca ateismulu i-lu considerámu de atentatu contr'a institutiuniloru nóstre morale si contra ordinei sociale; cáci nainte ni stau esemplele: intre noi sunt atentatorii, cari facu imposibila ori-ce indoiéla.

Toti acei'a, cari sub firm'a de cultura si civilizatie invétiá, cà religiunea, increderea pusa in Ddiu, intrég'a credintia crestina nu suntu altcev'a decât fantasie brillante, o poesia sublima, care se póte tolerá spre distrugerea spiritulu, carei'a inse nu i-se mai póte permite, ca si de aci nainte se servésca de norma pentru statu si societate, cáci ar conduce la stupiditate, habaucie, — toti acei'a pregatescu terenulu pentru victori'a acestoru doctrine perniciose.

Dupa densii statulu numai pana atunci póte se dee atentiunea cuvenita legiloru divine, pana cand aceste nu pretindu sè se acomodeze intru tóte loru. Pentru statu este irrelevantu ori in cine vor crede cetatienii, adoreze ei grelusconi séu ori-ce tufisii; cáci statulu nu póte avé religie fiindu insusi raiulu pre pamentu. A deride viéti'a, ce urméza cestei pa-

mentesci, a pune pedeci celui credintiosu cá se nu póta dá cursu liberu ganduriloru si simtieminteloru sale religiose, cá se nu póta prémari cu evlavie si publice pre Ddiuulu seu: este lucru modernu. De asemenea este lucru modernu si pré civilisatu a dresá si direge priceperea popóreloru intracolo, cá tóte ce se petrecu si intempla in numele lui Ddiu, tóte ce stau cu densulu in legatura nemijlocita; biseric'a etc., se le considere de nimicuri, pre cari „spiritulu tempului“ le va tolerá numai pana cand ii-va succede se desbrace, se desvetie omenimea dela datin'a de a-si întorce privirea duiósa in durerile si dorintiele sale catra ceriu, asteptandu de-acolo realizarea dorintieloru si mangaierea necazuriloru sale. Cand se va instreiná dela ceriu si-si va ficsá privirea la gli'a, care ii aduce aminte de unic'a mangaiere: de mormentulu, in care intrandu nu mai are la ce contá, — atunci cu triumfu vor resturná si celu din urma altariu; vor dieificá biciulu, cu care potu se alunge si arunce omenimea mórtá sufletesce si desbracata de demnitetea s'a in jugulu Neroniloru!

Voru fi acolo, unde au speratu s'ajunga incendiatorii Parisulu prin petroleu si varsare de sange; voru ajunge la impartirea libera in averile altor'a, la jafuirea privilegiata, la sguduirea si resturnarea completa a concepteloru morale si a legiloru, cari asigura existinti'a societáti.

Resultatulu finalu e totu acelasi, numai caile sunt diverse.

Si cari sunt mai periculosi?

Cu tóta positivitetea acei'a, cari incetu si póte chiar neconscii nisuescu catra acelasi scopu, pre care eroii comunismulu voiescu se-lu ajunga conscii si cu forti'a.

Ataculu cestor'a e pe facia si vehementu, care indémna si constringe societatea la aperare grabnica, dar contra celora nu se póte aperá societatea, cáci se apropia pe cai ascunse, veninulu lu-strecura in cantitati, in dose mici si cu astutie si precautiune modifica mai antaiu legile, cá sub scutul acestor'a cu atât mai usioru si siguru se póte estirpá vechile ra-decini de virtuti crestine si principii religiose.

Si ce ironia! Ei vestescu, ca tóte acestea le facu si comitu spre glori'a si pentru binele mai naltu al omenimei. Lipsescu mintea marginita a omului si inim'a lui ratacítóre de unic'a-i anghira mantuito-re de Ddiu, si totusi cutéza se afirme, cà sunt in servitiulu acelui scopu sublimu, catra care trebue se tientésca si nisuéscu omenimea; precand acestu scopu nu póte fi altulu, decat nisuinti'a catra perfectiunea divina, care imbratiosiéza si cuprinde in maies-tatea sa totu binele, totu sublimulu si intrég'a castitate.

Infami'a premeditata e comandantele, fanatismulu ratacitu e óstea. Ambii usurpa adi drepturile spiritulu tempului si abatu omenimea dela calea, ce i-o dicta mintea sanetósa si toleranti'a, cumpetarea si

umilintia, rapind'o in abisulu negru, unde in loculu culturai, luminei sperate, gasesce intunereculu ve-
cnicu.

Cu frica intrebamu dupa acestea, cà ore mai re-
mas'a pentru omenimea cadiuta in ispita destula po-
tere cà se se apere? consciinti'a si demnitatea ome-
nësca atacate in fondu mai potu ore se-si recastige
preponderanti'a avuta? si se vestësca cu glasulu cre-
dinciosului: nu me temu de vrajmasii mei, càci Ddiu
este aliatulu meu!

Esemplesle ni areta, cà directiunea abatuta dela
ceriu a rapitu popóre intregi in abisulu perirei.

Samenti'a decadintiei si nimicirei clasicului po-
poru grecu au aruncat'o sophistii, cari negau tôte.
Inzedar s'au luptatu contra doctrineloru loru pericu-
lôse Socrate, Plato, Aristotelu si aderentii loru; sa-
menti'a egoismului degeneratu presarata odata a pro-
dusu maracine veninosu, care a ametitu intregu glo-
riosulu poporu, panace perdiendu-si spiritulu forte si
consciinti'a morala a decadiutu pentru totdeuna.

Decadinti'a acestui clasicu poporu este unu
esemplu pré uimitoriu si inspaimentatoriu, pôte se-
aduca in desperare pe tôte acelea popóre, care sunt
amenintiate de acelasi pericolu, dar cari popóre nici
spiritualminte, nici in consciinti'a demnitatii loru nu
se potu compará cu fii Heladei mai mari chiar si in
decadinti'a loru.

Mangaiere ne aflamu in imprejurarea: cà macarca
au peritu popóre, omenimea totu a mai existatu desi
in spiritu-i cu intunerecu, in virtutile sale nobile cu
catarg frantu, panze sfasiate, si vensle rupte, dar in-
suflata de schintéua divina cu speranti'a, cà va rea-
parea stéu'a luminôsa, a carei radie voru strabate
prin norii negri si desi, grupati in jurulu sufletului
si inimei omenesci si voru luminá adeverat'a cale a
mantuirei si chemarei sale.

Si nici cà s'a insielatu in sperautia-i; càci a re-
saritu auror'a sublima, sórele gloriosu al crestinitatii
si omenimea fu salvata.

Acestu sóre stralucesce si adi cu splendóre, si no-
rulu, care i-i intuneca cate-odata radiiele, este cét'a
locusteloru, cari nimicindu spicele consciintiei nôstre
voiescu se ne lipsësca de credintia.

Contra acestoru glôte, singuratici nu se potu
lupt'á cu succesu, ci trebuie se intramu in lupta toti
cu poteri unite, cu sinceritate si abnegatiune comuna,
càci numai astfelu vomu poté infrange spiritulu ateistu
al sclaviei, care amenitia viitoriulu, libertatea si dem-
nitatea omenimei; numai astfelu vomu poté conduce
cu bratii siguru nai'a crestinismului, amenintiata de
valurile furibunde si periculôse, la limanulu man-
tuirii!

T. Pinteru.

Despre immaterialitatea si unitatea sufletului
omenescu.

I.

Spiritulu, omenescu este creatu cu scopu de-a cu-
nósce adevurul, elementulu seu de viétia. Din acést'a

menitiune sublima a s'a se pôte esplicá si aceea nisuintia
neobosita, prin care staruesce a erúá intru tôte adevurul
si a-lu assgurá pentru sine. — Se aprofundéza in secre-
tele naturei, cà prin descoperirea loru se cunósca si se
stabiléscá legile ordinei fizice; se inaltia peste limitele
lumii create, cà la splendóreá spiritului divinuu se pôta
contemplá curatu reportulu, ce exista intre universu si
Dumediú; dar mai cu seama solicita a cunósce pre omulu
insusi in esenti'a s'a, precum si repórtele sale catra lume
si catra Ddiu, cà pe bas'a acestoru cunoscintie se pre-
ciseze cu positivitáte directiunea ce trebuie omulu se o ur-
maréscá neconditionatu, daca voesce se-si ajunga scopulu
finalu. — De si dorulu de sciintia a-lu spiritului omenescu
e indreptatu asup'r'a tuturoru tereneloru de veritate, to-
tusi pentru omu sunt cu deosebire acele adevururi mai
insemnate si mai interesante, cari se referescu la esen-
ti'a precum si la reporturile sale proprii. Ce sum? De
unde sum? Pentru ce sum? — Aceste sunt intrebárele
principali, la cari revine omulu totdeun'a, ori pe ce terenu
alu sciintiei va scrutá adevurul, càci poté-s'ar elu folosi
de orice cunoscintia, déca n'ar sei, ca ce positiune trebne
se ocupe in imensulu universu, in imperati'a realitáti?
Omulu sta totdeun'a mai aprópe de sene insusi si nu-
mai sub acea conditiune pôte se-si indrepte privirea
spiritului seu cu perseverantia si asupra celorlalte cer-
curi de cunoscintie, daca este nainte de tôte cu sene,
cu misiunea, cu scopulu seu in claru, càci numai atunci
voru poté servi si acelea intereseloru mai nalte ale
vietii.

Dreptaceea e fórte naturalu, ca ratiunea filosofátóre
a pusu din timpurile antice deosebitu pondu pe resolvirea
grelei probleme, ca: In ce consista esenti'a si natur'a suf-
letului omenescu? — Socrate a fost primul, care si-a
alesu problem'a acést'a de obiectulu, ba chiar de teorem'a
fundamentalá a filosofiei sale prin dis'a-i cunoscuta: „cu-
nósce-te pre tine insuti“, — afirmandu, ca germenele
adeveratei filosofii lu-pôte aflá omulu numai in sene insusi
si ca bas'a si centrulu cunoscintieloru celorlalte e esclusivu
consciinti'a de sine. De si nu i-a succesu a resolví pe dep-
linu problem'a acést'a, totusi a desemnatu directiunea
corecta, ce duce la solutiunea acelei'a, si dupa Socrate nu
mai dâmu de filosofu, care sè nu se fia ocupatu in spe-
cialu cu problem'a din cestiune.

Pe langa tôte acestea, opiniunile referitóre la sufle-
tulu omenescu, cari au aparutu dela Socrate incóce sunt
fórte varie; caus'a acést'a inse trebuie cautata in feluritele
puncte de vedere, din cari au purcesu unii filosofi seau
scoli intregi filosofice la discutarea si interpretarea acestei
probleme. Incât diferescu aceste pareri unele de altele, si
incât se apropia de adevuru, vomu încercá, se aretamu in
cele ce urmeza!

Nainte de espunerea acést'a, trebuie se venimu in
claru cu o alta intrebare insemnata, dela lamurirea carei'a
depinde posibilitatea solutiunei corecte a temei nôstre.
Intrebarea acést'a este, ca: Ce se numesce sub-
stantia si de câte felururi e acést'a?

(Va urmá.)

D i v e r s e.

* *Donatiune.* Majestatea S'a Pré gratiosulu nostru
Rege Franciscu Iosif Antaiulu s'a induratu a doná
din casad'a privata comunei nôstre bisericesci Bacamezou
unu ajutoriu de 100 fl. la edificarea bisericeii, ce se afla
in lucrare.

* *Denumiri de preoti castrensi.* In timpul
din urma au fost numiti intru preoti castrensi in reserva
urmatorii preoti ai eparchiei Aradului, si anume: in ar-

mat'a pentru aperiarea tierii: parintele Victoru Popoviciu, preotu in Ciab'a, parintele Georgiu Molnar din Tagadau si Stefan Fetu din Hinchirisiu; ér in armat'a comuna a fost numitu intru preotu castrensu parintele Ioan Sieradanu, din Susani-Nadalbesti.

* **Rectificare de concursu.** In urm'a unui comunicatu primitu din partea comitetului parochialu din Aradu, prin care ni-s'a aretatu, ca in concursulu publicatu in nrulu trecut pentru deplinirea statiunei invetiatoresci din Perneav'a s'au omisu doue positiuni din emolumentele alegendului invetiatoriu, numitulu concursu s'a curesu si respective intregitu in numerulu de facia.

Concursu.

Pentru deplinirea veduvitei nóstre parochii diu **Chisidia**, in protopopiatul Lipovei, cu care este impreunat si postul invetiatoresc, se escrie concurs cu termin de **30 de zile dela prim'a publicare.**

Emolumentele sunt: un'a sesiune parochiala, stolele indatinate, câte 80. cruceri si 15 litre bucate de fiecare casa, si un ajutoriu de 100 fl. dela consistoriu.

Recurentii au se-si inainteze recursese lor la consistoriul subscris, pana la terminul de sus.

Consistoriul gr. or. al Aradului din siedinti'a s'a dela 17. Iulie 1887.

Ioanu Metianu m. p.

Episcopul Aradului.

—□—

Se escrie pentru ocuparea definitiva a statiunei invetiatoresci vacante dela class'a I. din comun'a Valcaniu in inspectoratulu **B. Comlosiului**, cu terminulu de alegere pe **30 Augustu vechiu a. c.**

Emolumentele anuale sunt: 1) salariu in bani 200 fl. v. a., 2) 40 meti grâu; 3) 1½ jugeru pamentu aratoriu estravilanu; 4) paie de incaldiru câte voru trebui; 5) cuar-tiru liberu cu gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune sunt avisati a-si substerne recursurile ajustate cu tóte documentele necesarii, alaturandu si testimoniulu de cvalificatiune din limb'a maghiara, M. O. Domnu inspectoru scolaru Paulu Tempea in Nagy-Torák, Cottulu Torontál pana in 27 Augustu vechiu a. c. si a se presentá in vre-o Dumineca séu serbatóre in S.-Biserica spre a-si aratá desteritatea in cantare si tipicu.

Valcaniu, la 12. Iuliu 1887.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: PAUL TEMPEA, m. p. insp. scl.

—□—

Cu concessiunea Ven. Con. nr. 2189 de datulu 7. Iuliu st. v. a. c. pentru indeplinirea postulu invetiatorescu din **Arad-Perneav'a**, se escrie concursu pana in **6/18. Septemvre 1887.**

Emolumentele sunt: 1) In bani gat'a 600 fl. v. a. care se solvescu in rate lunarie 2) 70 fl. v. a. pentru lemne de focu, din cari are a se incaldí si scól'a 3) Cuar-tiru liberu cu doue incaperi (chilii) si apertinentiele recerute si gradina de legumi, 4) 2 lartie de pamentu estravilanu (aratoriu), 5) 100 fl. v. a. sub titlu de cantoratu, carea in rate se va redicá la finea fiacarui patrariu dela cass'a magistratuala de aici, si in fine: 6) Stolele indatinate dela inmormentari s. a.

Doritorii de a ocupá acestu postu, sunt avisati a-si adresá recursese conform prescrijeloru stat. org. catra comitetulu parochialu din Arad inspectorelu cercualu Moise Boesianu in Curticiu — Acei individi, cari pre langa documintele necesarie despre absolvarea preparandiei, depunerea esamenului de cvalificatiune au se produca si testimoni despre absolvarea a loru 4 clase gimn. reali séu ci-

vile cu succesu bunu. Cei cu pregatiri si mai bune voru avé preferintia.

In fine se poftesce: ca pana in diu'a alegerei, recurentii din privint'a documentarii capacitatii loru in cele rituale, se se prezenteze la servitiulu Dumnediescu in biseric'a din Aradu.

Comitetulu parochialu.

Contielesu cu: MOISE BOCSIANU, m. p. inspectoru cercualu de scóle.

—□—

Pentru deplinirea postulu de capelanu temporalu sistemisatu prin decisulu Ven. Consistoriu din 19/31. Martiu a. c. Nr. 965/B. pre langa veteranulu preotu Ioanu Vess'a, din **Zeldisiu**, parochia de class'a a trei'a, protopresviteratulu Halmagiului, prin acést'a se escrie concursu, cu terminulu de alegere pe **23. Augustu a. c. st. v.**

Emolumentele sunt: jumătate din tóte venitele parochiale. Recurentii au a-si trimite recursese, adresate comitetulu parochialu, Reverendissimulu domnu protopresviteru Ioanu Groz'a la Halmagiu, pana la 21. Augustu st. vechiu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: IOANU GROZ'A, m. p. prott.

—□—

Pentru deplinirea definitiva a postulu invetiatorescu de cl. prima dela scól'a confes. gr. or. romana din comun'a **Aliosiu**, devenitu vacantu prin repausarea fostulu invetiatoriu Veniaminu Martini, se escrie concursu cu terminulu de alegere pe **15/27. Augustu a. c.**

Emolumentele anuali sunt:

1) In bani gat'a 168 fl. 2) pentru clisa, lumini si sare 54 fl. 3) In bucate (grau) 44 Hkl. 4) pausialu pentru scripturistica 15 fl. 5) diurna pentru conferintie 10 fl. 6) 32 met ri de lemne din care are a se incaldí si scól'a, 7) Doue jugere de pamentu (livada) 8) dela inmormentari 50 cr. 9) cortelu liberu cu intravilanu si estravilanu de cate ¼ de jugeru.

Doritorii de a ocupá acestu postu invetiatorescu sunt avisati a-si substerne recursese loru instruate conform dispositiuneloru statutulu organicu si adresate comt. par. din Aliosiu — M. On. Dnu Iosif Gradinariu inspectoru scolaru in Seceani (p. u. Vinga) pana in 14/26. Augustu a. c. — de cumv'a nu s'ar arata doi sau trei recurenti cu cvalificatiune de clas'a prima, atunci se vor primí si recurenti cu cvalificatiune de a II-a clasa.

Dela recurenti se recere a se presentá in vre-o Dumineca séu serbatóre in s. bisericu, pentru a-si areta desteritatea in cantu si tipicu.

Din siedinti'a comitetulu parochialu tienuta in Alios la 29. Iunie st. v. 1887.

Vasilii Zamfiroviciu, m. p.

Tom'a Munteanu, m. p.

pres. com. parochialu

not. com. parochialu.

In contielegere cu mine: IOSIF GRADINARIU, m. p. parochu, inspectoru scolaru.

—□—

Din lips'a de recurenti cvalificati, se escrie de nou concursu pe postulu invetiatorescu din **Chesintiu**, cu terminulu de alegere pe **16. Augustu st. v. a. c.**

Emolumentele anuali sunt: 1) cortelu liberu cu gradina de 600 stangeni, 2) in bani gat'a 176 fl. 80 cr. 3) pentru conferintie 10 fl. 4) pausialu de scrisu 5 fl. 5) 60 meti de grau, 6) 14 stangeni de lemne din cari se va incaldí si scól'a, 7) 4 jugere de pamentu aratoriu.

Doritorii de a ocupá acestu postu, au se-si astérna recursese ajustate conform prescrijeloru statutulu organicu, — adresate comitetulu parochialu, subscrisulu inspectoru de scóle per Vinga in Szécsány. avendu totodata a se presentá intr'o Dumineca ori serbatóre in sant'a bise-

rica spre a-si aretá desteritatea in cantarile bisericesci si in tipicu.

Chesintiu 20. Iuliu 1887.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: IOSIF GRADINARIU, m.p. insp. scl.

Conform ordinatiunei Venerabilului Consistoriu gr. or. oradanu dto 20. Oct. 1886 Nru 861 sc. pentru depunerea statiunei invetiatoresci din **Osiand.** (Vasandu) inspect. Tincei cu invetiatoriu definitiv, se escrie de nou concursu cu urmatórea dotatiune:

- 1) Cuartiru liberu cu gradina de legumi,
- 2) bani gat'a 300 fl. v. a.
- 3) 4 stangeni de lemne din cari se va incaldí si scól'a
- 4) stóele cantoralí, si anume: dela mortu mare 1fl. dela mortu micu 40 cr. éra venitulú din bisericá, a trei'a parte.

Doritorii de a ocupá acestu postu, suntu avisati recursele loru, instruite cu documintele prescise si cu testimoniu de limb'a magiara, — a le tramite subscrisului in Körös-Jenő p. u. Mező-Telegd (cot. Bihar) in terminu de **30 zile dela 1-m'a publicare** a concursului, avendu totodata a se presentá in cutare duminica séu serbatóre din acestu terminu in biseric'a de Osiandu, spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Ineu, 21. Iuliu v. 2887.

Comitetulu parochialu.

Iosif Vess'a, m. p.
inspect. scol.

Se escrie concursu pentru statiune invetiatorésca dela a II-a scól'a paralela din **S. Miclausiu-l-romanu**, emolumintele suntu:

- 1) Bani numerari 100 fl.
- 2) grau secaretiu 15 cubule,
- 3) pamentu aratoriu de cl. I-a 6 jug. aratu si lucratu prin comuna
- 4) lemne de focu 3 metri
- 5) fenu dela comuna 1 clae
- 6) pentru conferintie 4 trasuri
- 7) din tóte stóele cantoralí, a dóu'a parte,
- 8) cuartiru liberu cu gradina. — Tóte aceste computate in bani, dau o suma de 371 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acestu postu, au a-si ajustá recursele loru conformu presciseloru statutului organicu si §-lui 6 art. de lege XVIII din 1879, apoi adresate comitetului parochialu, a-le tramite subscrisului in Körös-Jenő u. p. Mező-Telegd (cottulu Bihar) in terminu de **30 zile dela 1-m'a publicare** a concursului, avendu a-se presentá in cutare Duminica séu serbatóre in biseric'a locala spre a-si aretá desteritatea in cantari si tipicu.

Cei apti spre a instrú coru vocalu, voru fi preferiti. Ineu, (Körös-Jenő) 19. Iuliu v. 1887.

Iosifu Vess'a, m. p.
protopresv. inspectoru scol.

Pentru statiunea invetiatorésca din comun'a **Satul-barb'a**, inspectoratulu Oradii-mari, se escrie concursu, cu terminu de alegere pe Duminica in **30. Augustu (11. Septembrie)** a. c. Emolumintele: 1) Dela 20 Nr. à 1 fl. éra dela 40 Nr. à 50 cr. 40 fl. 2) dela 10 prunci deobligati la scól'a de repetitiune à 50 cr. 5 fl. 3) Grâu si ecuruzu in bómbe 15 cubule 75 fl. 4) Pamentu aratoriu si livada 16 jugere pretiuitu in 96 fl. 5) dile de lucru: cu plugula 20 à 2 fl. cu manile 20 à 50 cr. 50 fl. 6) 3 orgii de lemne à 5 fl. 15 fl. 7) Venitele cantoralí computate in 15 fl. 60 cr. 8) Cortelu liberu cu gradina de legumi 20 fl. de totu 316 fl. 60 cr.

Recursele ajustate conform presciseloru statutului organicu si §-lui art. XVIII din 1879, — adresate comitetului parochialu sè se tramita subscrisului in Zsáka u. p.

Furta pana inclusive 26. Augustu (7. Sept.) a. c. avendu recurrentii in vre-o Duminica ori serbatóre a se presentá in biseric'a din locu, spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: TOM'A PACAL'A, m. p. prot. insp. scl.

Peotru statiunea invetiatorésca din comun'a **Chiraleu**, inspectoratulu Oradii-mari, se escrie concursu cu terminu de alegere pe Sambata **29. Augustu (10. Septembrie)** a. c.

- Emolumintele: 1) Dela 75 Nr. câte 1 mesura de grau de totu 18 cubule si 3 mesuri per 5 fl. 93 fl. 75 cr. 2) Dela 75 Nre à 70 cr. 52 fl. 50 cr. 3) 10 jugere de pamentu si doue gradini de 10 mesuri de clas'a prima 110 fl. 4) 2 orgii de lemne aduse acasa 12 fl. 5) Venitulú cantoralu 30 fl. 6) Pasiunatu la anu 3 fl. de totu 301 fl. 25 cr.

Recursele ajustate conform presciseloru statutului organicu si §-lui art. XVIII din 1879, — adresate comitetului parochialu — sè se tramita subscrisului in Zsáka, u. p. Furta pana inclusive 26. Augustu (7. Sept.) a. c., avendu recurrentii in vre-o Duminica ori serbatóre a se presentá in biseric'a din locu, spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: TOM'A PACAL'A, m. p. prot. insp. scl.

Pe statiunea invetiatorésca dela scól'a gr. or. din comun'a **Cotigletu**, cu fili'a **Bucuróia**, inspectoratulu Oradii-mari, se escrie concursu cu terminu de alegere pe **6/18. Octomvre** a. c.

Emolumintele suntu:

a) dela comun'a Cotigletu:

- 1) In bani gat'a 92 fl.
- 2) 12 cubule de bucate à 5 fl. 60 fl.
- 3) Intravilanulu invetiatorescu 16 fl.
- 4) 2 vici fasole 4 fl.
- 5) Venitele cantorale 8 fl.
- 6) 3 orgii de lemne per 8 fl. 24 fl.

b) dela comun'a Bucuróia:

- 7) In bani gat'a 58 fl.
- 8) 8 cubule bucate à 5 fl. 40 fl.
- 9) 2 vici fasole 4 fl.
- 10) Câte unu fuioru dela fiecare casa à 10 cr. 2 fl. 50 cr. ;
- 11) Venitulú cantoralu 4 fl. de totu 312 fl. 50 cr.

Recursele ajustate conform statutului organicu, si adresate comitetului parochialu din Cotigletu, sè se tramita subscrisului in Zsáka u. p. Furta pana inclusive 3/15. Octomvre a. c. ér recurrentii sè se presenteze in biseric'ele ambelorú comune spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: TOM'A PACALA, m. p. prot. insp. scl.

Se escrie concursu pe statiunea invetiatorésca din comun'a **Nereu-Dugoselo**, Cottulu Torontalu cu urmatórele emolumente anuale: 1) In bani gat'a 162 fl. v. a. 2) 45 meti de grau; 3) 2 jugere de pamentu; 4) 6 stengeni de paie pentru folosulu invetiatoriuului si incaldirea scólei; 5) pentru conferintie 10 fl. v. a. si scripturistica 2 fl. v. a.

a) dela inmormentari mici 20 cr. b) dela cele mari 50 cr. v. a. 7) cuartiru liberu cu 2 chilii, culina, camara si grajdu in fine gradina de legumi de 800°.

Doritorii de a ocupá acestu postu suntu avisati a-si trimate recursele instruite cu documente recerute, avendu si testimoniu de cualificatiune din limb'a magiara. M. On. Domnu inspectoru scolariu Paulu Tempea in Nagy-Torák, per Nagy-Becserek pana la 27. Augustu vechiu a. c. si

a se presentá in vre-o duminica séu serbatóre in s. Biserica spre a se aretá desteritatea in cantari si tipicu. — Terminulu alegerii se pune pe **30. Augustu a. c.**

Nereu-Dugoselo la 13/25. Iuliu 1887.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: PAUL TEMPEA, m. p. insp. scl.

—□—

Se escrie concursu pe postulu de invetiátore la scól'a de fete confessionala romana gr. or. din comun'a **Eic'e'a romana**, in inspectoratulu B. Comlosiului, cu terminulu de alegere pe **23. Augustu v. a. c.**

Emolumintele anuale sunt: 1) Salariu in bani gat'a 300 fl. v. a. 2) pentru cuartiru 40 fl. v. a. 3) pentru conferentie 12 fl. v. a. 4) pentru scripturistica 5 fl. v. a.

Recurentele sunt avisate a-si trimitte recursele instruite cu tóte documentele necesarii producandu si testimoniulu de calificatiune din limb'a magiara, M. On. Dnu inspectoru scolaru Paulu Tempea in Nagy-Torák, Cottulu Torontál, pana in diu'a premergatóre alegerii. — Dela alegend'a invetiátore se cere a propune in scóla lucruri frumóse de mana.

Eic'e'a-romana la 12/24. Iuliu 1887.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine; PAUL TEMPEA, m. p. insp. scl.

—□—

Conform decisului comisiunei scolare se escrie concursu pentru indeplinirea definitiva a postului invetiataresc dela scóla gr. or. rom. din fili'a comun'a **Constanti'a**, apartienatóre de biserica opidului B.-Comlosiu; cu termin de alegere pe **29. Augustu vechiu a. c.**

Emolumintele sunt: a) in bani gata 63 fl., b) 30 chible grâu, c) dela fie-care inmormentare ori parastas 20 cr. d) paie câte se vor recere pentru incaldirea localitatii de invetiament si a invetiatoriului. e) cortel liber cu un'a chilia, culina si gradina de legumi, f) 3 jugere de pament aratoriu, si anume: dóue dela comuna si uuul dela dominiu, g) dela dominiu 4 orgii de lemne, cari comun'a e obligata a le aduce in curtea scólei si h) tot dela dominiu 5 fl. si 4 cr. la an.

Doritorii de a ocupá acest post, se aviséza a-si trimitte recursele instruite conferu statului organic M. Onor. Dnu inspector cercual Paul Tempea in Toracul-mare cott. Torontal adresate catra comisiunea scolaru din Constantia pana in 27 August vechiu a. c. si a se presentá in vre-o duminica ori serbatóre in biserica gr. or. rom. din B.-Comlosiu, spre a se face canoscuti comunei si se dovedésca desteritatea in cantare.

Dat din siedinti'a comisiunei scolare gr. or. rom. din Constantia, tiemuta la 17. Maiu 1887.

Iulianu Bogdanu, m. p.

parochu ases. cons. pres. com. scl.

In contielegere cu mine: PAUL TEMPEA, m. p. insp. scl.

—□—

Se escrie concursu pentru deplinirea definitiva a postului invetiatarescu dela class'a a II-a de baieti, si pentru postulu de invetiátore la scól'a de fete, ambele in opidulu **B.-Comlosiu**, cu terminu de alegere pe **29 Augustu vechiu a. c.**

Emolumintele impreunate cu postulu de invetiatoriu la class'a a II-a de baieti sunt: a) in bani gata 500 fl. v. a.; b) 2 jugere de pamentu aratoriu; c) evarfiru liberu in edificiuulu scólei cu gradina de legumi; d) 3 stengeni de paie pentru incalditu; e) dela inmormentari unde va fi pofritu 40 cr. v. a.

Emolumintele invetiátorei dela scól'a de fete sunt: a) in bani gata 300 fl. v. a.; b) evarfiru liberu in edificiuulu scólei cu gradina de legumi; c) 3 stengeni de paie pentru incaldit.

Dela recurrenti se pretinde se produca tóte documentele necesarii si testimoniulu de calificatiune din limb'a maghiara. — Cei apti pantru de a instrui corulu vocalu voru fi preferiti.

Recurentii sunt avisati a-si trimitte recursorile astfelu instruite concernintelu inspectoru scolaru M. O. Domnu Paulu Tempea in Nagy-Torák, cottulu Torontal. pana in 27 Augustu vechiu a. c., si competentii la class'a a II-a de baieti au sè se presenteze in vre-o Duminica seu serbatóre in St.-Biserica spre a-si aratá desteritatea in cantare si tipicu.

Din siedinti'a comitetului parochialu gr. or. romanu din B.-Comlosiu tienuta la 10 Maiu 1887.

Iulianu Bogdanu, m. p.

parochu, ases. cons. pres. com. parochialu.

In contielegere cu mine: PAUL TEMPEA, m. p. insp. scl.

—□—

Pre bas'a decisului adus in poterea §. 63. din stat. org. in siedinti'a comitetului protopresviteralu gr. or. rom. al Lugosiului tienuta in 5. Martie 1887. in Lugosiu si in urm'a aprobarei Vener. Cons. dieces. dto 8 Maiu 1887. Nr. 386. B. prin acést'a se escrie concursu pentru postulu de protopresbiteru roman gr. or. in tractulu **Lugosiului**.

I. Competentii au se dovedésca cumcà posedu minimum calificatiunea normata in §. 15. lit. a) din regulamentul pentruparochii, dela clas'a I-a. Voru fi preferiti intre asemenea calificaciune acel'a carele va comproba, ca a facut studiile sale la o facultate a unei Universitatii teologice si a obtienut gradulu de Dr. in teologia séu a frecventatu la o Universitate studii filosofice séu juridice.

II. Emolumintele impreunate cu acestu postusunt:

1. Dotatiunea impreunata cu parochi'a protopresbiterala constatóre a) din cele 2 sesiuni paroch. folosite mai nainte de in Dlu adormitu protopresb. George Pesteanu si parochul Alecsandru Ursulescu, care dotatiune se va assigná intréga dupa espirarea anului intercalaru socotitu dela repaosarea protopresbiterului resp. porochului mai sus numitu.

2. Birulu protopresbiteralu annalu dela preoti conform punctului 32. din rescriptulu declaratoriu iliric.

3. Tacele pentru siedulele de cununia dupa usulu si in mesur'a de pana acuma, dela cei mai cu stare 2 fl. v. a. dela ceialalti 1 fl.

4. Pausialulu de calatoria ce se va presta din partea Vener. Consist. diecesanu annalu in suma de 200 fl.

Se observa cá escrierea de concursu pentru acestu protopresbiteratu se face intre marginile decisiunei consist. din 15. Mai 1886. Nr. 416 B. publicata in Nr. 23. din anul trecut alu „Foiei diecesane“ cu comunele insirate in aceea decisiune.

Doritorii de a concurge la acestu postu, vor avé a substerne Pré. On. D. Filip Adam, comisariu consist. denumit pentru conducerea actului electoralu si protopresbiteru in Iám petitiunele lor recursuale instruite cá documente in forma autentica despre calificatiunea loru de pana acuma in terminu de **30. de dile socotite dela prim'a publicare** a concursului in „Foi'a diecesana“ din Caransebesiu,

Lugosiu, 20. Iulie 1887. v.

Comitetulu protopresbiteralu.

In contielegere cu: FILIP ADAM, m. p. comis. cons. si protopresbiter in Iam.

—□—

Pentru deplinirea postului de invetiatoriu la scól'a romana gr. or. conf. din **Tergoviste**, protop. Belintiuului, se escrie concursu cu terminu de alegere pe diu'a de **29. Augustu st. v. a. c.**

Urmare in suplementu.